

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : مدیریت خدمات پرستاری در بخشهای بالینی
- نام و نام خانوادگی مدرسین: مهرداد ملکی جاماسبی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: مهرداد ملکی جاماسبی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر امیر صادقی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: ■ نظری ۰/۵ واحد ، □ عملی ۰/۵ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی ارشد داخلی - جراحی
- زمان درس: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری

هدف:

هدف این دوره ارائه یک رویکرد جامع نسبت به اصول مدیریت در بستر و زمینه سازمانی پرستاری است. در این دوره فراگیران ضمن آشنایی با استانداردها و محدوده عملکرد مدیریت پرستاری با انواع روش های ارائه مراقبت های پرستاری، الگوهای نظارت بالینی و مدیریت منابع انسانی آشنا شوند و آمادگی ایفای نقش های مدیریتی مختلف را در پرستاری، پیدا کنند.

شرح درس:

این درس ضمن مروری بر تاریخچه ، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم مدیریت خدمات پرستاری نظیر: فرایند ارتقای کیفیت ، استانداردهای پرستاری، مدیریت راهبری و ... فراگیران را جهت اداره همه جانبه سازمان های پرستاری به منظور ارتقای توانمندی های مدیریتی آنها، آماده می سازد.

شماره	تاریخ	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱		معرفی درس، مروری بر طرح درس، بیان اهداف و انتظارات، مبانی مدیریت خدمات پرستاری، اهمیت برنامه ریزی، تحلیل برنامه های عملیاتی را تجزیه و تحلیل نمایید. روش های پایش و ارزشیابی برنامه عملیاتی را مقایسه نمایید. نمودار گانت را ترسیم نمایید. یک برنامه عملیاتی بنویسد.	۱. مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی را تعریف نماید. ۲. وظایف ۷ گانه مدیران را توضیح دهد. ۳. برنامه ریزی را تعریف کند. ۴. اهمیت برنامه ریزی را شرح دهد. ۵. نحوه طراحی و تدوین برنامه عملیاتی در سلامت، مراحل و اجرای آن را تحلیل نماید. ۶. مراحل برنامه ریزی عملیاتی را تحلیل نماید. ۷. اهداف ارزشیابی و پیگیری برنامه های عملیاتی را تحلیل نماید. ۸. روش های پایش و ارزشیابی برنامه عملیاتی را مقایسه نماید. ۹. نمودار گانت را ترسیم نماید. ۱۰. یک برنامه عملیاتی بنویسد.	- شناختی- درک و فهم - شناختی- درک و فهم - شناختی- درک و فهم - شناختی- درک و فهم - شناختی- تجزیه و تحلیل - شناختی- تجزیه و تحلیل - شناختی- تجزیه و تحلیل - شناختی- ارزشیابی - شناختی- ترکیب - شناختی- ترکیب	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تستی، تکلیف، ارزشیابی کنفرانس دانشجو
۲		برنامه ریزی راهبردی	۱. انواع برنامه ریزی را در حیطه های مختلف مدیریت با ذکر مثال مقایسه نماید. ۲. درباره مفاهیم مرتبط با مدیریت استراتژیک با ذکر مثال بحث نماید. ۳. در خصوص ارتباط بین بیانیه، رسالت، فلسفه، اهداف	- شناختی- ارزشیابی - شناختی- تجزیه و تحلیل	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تستی، تکلیف

حیطه	تاریخ	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			<p>کلی، اهداف اختصاصی، سیاست ها، روش و رویه بحث نماید.</p> <p>۴. یک نمونه بیانیه، رسالت، فلسفه، استراتژی، روش و رویه در سیستم پرستاری بنویسد.</p> <p>۵. تحلیل و ارزیابی داخلی و خارجی برای یک سازمان سلامت را به منظور شناسایی نقاط ضعف، نقاط قوت، تهدیدها و فرصت ها (SWOT) به طور کامل انجام دهد.</p> <p>۶. در مورد مراحل مدیریت استراتژیک بحث نماید.</p> <p>۷. برنامه ریزی عملیاتی و استراتژیک را مقایسه نماید.</p> <p>۸. یک برنامه استراتژیک بنویسد.</p>	<p>شناختی- تجزیه و تحلیل</p> <p>شناختی- ترکیب</p> <p>شناختی- ترکیب</p> <p>شناختی- تجزیه و تحلیل</p> <p>شناختی- ارزیابی</p> <p>شناختی- ترکیب</p>				
۳		سازماندهی: ویژگیهای سازمانهای بهداشتی درمانی و ساختار سازمانی؛ شیوه های تقسیم کار	<p>۱. نمودار تشکیلاتی سازمانهای درمانی و سطوح مدیریتی پرستاری را نمایش دهد.</p> <p>۲. ویژگی سازمان های متمرکز، غیر متمرکز، رسمی، غیر رسمی و نمودارهای سازمانی را مقایسه نماید.</p> <p>۳. انواع ساختار سازمانی را نام برده و با یکدیگر مقایسه نماید.</p> <p>۴. فعالیتهای صف و ستاد را مقایسه نماید.</p> <p>۵. انواع ستاد را با ذکر مثال شرح دهد.</p> <p>۶. فرایند تفویض اختیار در سیستم مدیریتی و پرستاری بیمارستان را تحلیل کند.</p>	<p>شناختی- کاربرد</p> <p>شناختی- ارزشیابی</p> <p>شناختی- ارزشیابی</p> <p>شناختی- ارزشیابی</p> <p>شناختی- درک و فهم</p> <p>شناختی- تجزیه و تحلیل</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تستی، تشریحی، ارزشیابی کنفرانس دانشجو

حیطه	تاریخ	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			<p>۷. حیطه نظارت و عوامل موثر در تعیین حیطه نظارت را تحلیل کند.</p> <p>۸. روشهای مختلف تقسیم کار در پرستاری و یا الگوهای مراقبتی (موردی، عملیاتی، گروهی، اولیه) را همراه با مزایا، معایب و ویژگی های هر یک مقایسه نماید.</p>	<p>شناختی- تجزیه و تحلیل</p> <p>شناختی- ارزشیابی</p>				
۴		محاسبه نیروی انسانی؛ توسعه نیروی انسانی*	<p>۱. اهمیت تامین نیروی انسانی بیمارستان و بخش را بیان نماید.</p> <p>۲. بیماران را بر اساس نوع مراقبت پرستاری مورد نیاز طبقه بندی نماید.</p> <p>۳. پرسنل مورد نیاز پرستاری (حرفه ای و غیر حرفه ای)، برای یک بخش و یا یک بیمارستان محاسبه نماید.</p> <p>۴. فرمول های مختلف برآورد نیروی انسانی را شرح دهد.</p> <p>۵. نیازهای آموزشی کارکنان را تعیین نماید.</p> <p>۶. بهسازی نیروی انسانی در پرستاری، اهمیت آن در سازمان، اصول و اهداف آن را توضیح دهد.</p> <p>۷. روشهای ارتقاء و بهسازی نیروی انسانی را تحلیل کند.</p>	<p>شناختی- درک و فهم</p> <p>شناختی- کاربرد</p> <p>شناختی- کاربرد</p> <p>شناختی- درک و فهم</p> <p>شناختی- کاربرد</p> <p>شناختی- درک و فهم</p> <p>شناختی- تجزیه و تحلیل</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی، ارزشیابی کنفرانس دانشجوی
۵		مفهوم کیفیت در خدمات بهداشتی- درمانی و ابعاد آن، اصول ارتقاء مستمر کیفیت،	<p>۱. کیفیت و بهبود کیفیت را تعریف کند.</p> <p>۲. سیر تحول مدیریت کیفیت را مقایسه نماید.</p> <p>۳. ارتقاء مستمر کیفیت را تعریف نموده و اهمیت آن را در کاهش هزینه ها و افزایش رضایتمندی افراد شرح دهد.</p>	<p>شناختی- درک و فهم</p> <p>شناختی- ارزشیابی</p> <p>شناختی- درک و فهم</p>	آفلاین	۳ ساعت	سیستم کامپیوتر	تکلیف

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	سرفصل (عنوان)	تاریخ	جسمه
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۴. اصول ارتقاء مستمر کیفیت اعم از توجه به نیازها، متعهد بودن مدیران، آموزش کارکنان و دادن اختیارات به آنها را تحلیل نماید.	اصول و مبانی مدیریت جامع کیفیت (TQM)؛		
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۵. تاریخچه مدیریت کیفیت جامع را تحلیل نماید.	استراتژی ارتقاء		
				شناختی- درک و فهم	۶. مدیریت کیفیت جامع را تعریف کند.	فرآیند بر اساس مدل		
				شناختی- درک و فهم	۷. فلسفه مدیریت جامع کیفیت را بیان نماید.	FOCUS- PDCA		
				شناختی- درک و فهم	۸. اصول و مبانی مدیریت جامع کیفیت را تحلیل نماید.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۹. مراحل اجرای مدیریت جامع کیفیت را تحلیل نماید.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۰. ارزیابی در مدیریت جامع کیفیت را تحلیل نماید.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۱. گام های استراتژی ارتقاء فرآیند بر اساس مدل FOCUS-PDCA را تحلیل نماید.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۲. نحوه رسم نمودار جریان فرآیند را با مثال توضیح دهد.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۳. بارش افکار و مقررات بارش افکار را به کار گیرد.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۴. نمودار جریان فرآیند (فلوچارت) را ترسیم نماید.			
				شناختی- تجزیه و تحلیل	۱۵. مشکلات در نحوه انجام فرآیند را تشخیص دهد.			
				شناختی- درک و فهم	۱۶. یک نمودار همگرایی جهت ارتقاء فرآیند رسم کند.			
				شناختی- کاربرد	۱۷. کاربرد نمودار همگرایی در درک مشکلات فرآیند شرح دهد.			
				شناختی- ترکیب	۱۸. روش پنج چرای مدیریتی برای ریشه یابی مسائل و مشکلات را به کار بگیرد			

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	سرفصل (عنوان)	تاریخ	جایگاه
				شناختی- کاربرد شناختی- ترکیب شناختی- درک و فهم شناختی- کاربرد شناختی- تجزیه و تحلیل شناختی- ترکیب شناختی- کاربرد شناختی- ترکیب شناختی- ترکیب شناختی- ترکیب	۱۹. نمودار علت و معلول (استخوان ماهی) و کاربرد آن را تحلیل نماید. ۲۰. یک نمودار استخوان ماهی رسم نماید. ۲۱. روش های انتخاب موثرترین دلیل عدم کارآمدی فرایند را به کار بگیرد. ۲۲. یک برنامه جهت اجرای ارتقاء تدوین نماید. ۲۳. تابلوی گزارش ارتقاء فرایند را تکمیل نماید. ۲۴. یک فرایند را به دلخواه انتخاب و بر اساس مدل FOCUS-PDCA مراحل ارتقاء فرایند را بنویسد			

شیوه نمره دهی:

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی	میزان امتیاز از کل
حضور فعال در کلاس و شرکت در مباحث کلاسی		فرم حضور و غیاب ثبت درصد مشارکت دانشجو	۲
ارائه کنفرانس کلاسی*		چک لیست ارزشیابی کنفرانس کلاسی	۴
ارائه تکالیف کلاسی**		سوال تشریحی	۴
امتحان پایان ترم به صورت امتحان کتبی		آزمون تستی و تشریحی	۱۰
مجموع			۲۰

***ارائه کنفرانس کلاسی:** تدوین، جمع بندی نتیجه گیری یک مفهوم با استفاده از حداقل پنج مقاله و پنج کتاب و ارائه آن در کلاس ۴ نمره (محتوای مفاهیم از نظر به روز بودن و تعدد منابع معتبر ۲ نمره، استفاده از مقالات متناسب ۲ نمره، نحوه ارائه و تسلط دانشجو ۱ نمره، انجام به موقع تکالیف ۱ نمره)

****ارائه تکالیف کلاسی:** تکالیف کلاسی به صورت پاسخ به سوالات ارائه شده در قالب پروژه عملی کتبی می باشد.

منابع:

- حسینی، میر محمد. اصول مدیریت خدمات پرستاری، انتشارات بشری، تهران، آخرین چاپ
- مسعوداصل، پروان. اصول مدیریت خدمات پرستاری. نشر جامعه نگر، آخرین چاپ
- دهقان نیری ناهید، صالحی تهمینه. اصول مدیریت پرستاری، انتشارات بشری، تهران، آخرین چاپ
- یعقوبیان، محبوبه. مدیریت پرستاری و مامایی. انتشارات بشری، آخرین چاپ
- هرو آبادی، شفیق؛ مرباغی، اکرم. مدیریت پرستاری و مامایی، تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی ایران، آخرین چاپ
- رضائیان، علی. مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت، آخرین چاپ
- علاقه بند، علی. مدیریت رفتار سازمانی کاربرد منابع انسانی. هرسی و کنت بلانچارد، آخرین چاپ
- دکتر علی رضائیان، مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت، آخرین چاپ
- مورهد و گریفین، رفتار سازمانی، ترجمه دکتر سید مهدی الوانی و دکتر غلامرضا معمارزاده، انتشارات مروارید، آخرین چاپ
- رابینز، رفتار سازمانی، ترجمه دکتر علی پارسائیان و دکتر سید محمد اعرابی، آخرین چاپ
- کریتنر و کینیکی، مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه دکتر علی اکبر فرهنگی و دکتر حسین صفرزاده، آخرین چاپ
- لامعی، ابوالفتح. کارگاه ارتقای مستمر کیفیت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.
- لامعی، ابوالفتح. مدیریت جامع کیفیت اصول، کاربرد و درس‌هایی از یک تجربه. موسسه فرهنگی انتشاراتی شاهد و ایثارگران دانشگاه علوم پزشکی ارومیه. ۱۳۸۲
- لامعی، ابوالفتح مبانی مدیریت کیفیت. کمیته کشوری ارتقای کیفیت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. تهران. ۱۳۷۹
- مدیریت جامع کیفیت برای آموزش، ترجمه ابوالفتح لامعی، انتشارات کمیته کشوری ارتقاء کیفیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۹.
- Marquis L, Huston CJ. Leadership Roles & Management Functions in Nursing, 7th Edition, LWW. 2014.
- Ellis, J, R. Hartley. C.L. Managing and coordinating nursing care. Forth Edition. Lippincott. 2005.
- Russell, Swansberg RC. Swansberg R.J. "Management and leadership for Nurse Administrator forth Edition. Jones and Bartlett . 2005.
- Huber. D Leadership & Nursing care management. third edition 2006 Elsevier.
- Yoderwise- " Learning and managing in nursing". Forth education 2007 mosby.